

Slagelse Skole for næste Aar end for indværende Aar, men hvorfor har man ikke udbetalt det bevilgede Beløb? Forbi Slagelse By vil spare paa sine Tilskud til denne Skole, som den næsten udelukkende eller dog i særdeles høj Grad har Nytte af. Derfor siger jeg: Ved at følge Ministeren og borttage Betingelsen for det yderligere Tilskud give vi blot Slagelse Kommune en vis Bevilling, som der efter vor Opfattelse ikke er fornøden Grund til. Det er muligt, at der, naar man engang kommer til en Omordning af det lærde Skolevæsen, hvorved de lærde Skolers Antal ikke uønskeligt indskrænkes, vil frigjøres Midler, som med en vis Grund, i alt Fald en historisk Grund, om ikke ligefrem en Rettsgrund, kunne falde tilbage til Slagelse By og Omegn; men det foreligger ikke nu. — Den ærede Minister var saavel enlig at forklare Indholdet af Udvalgets Forslag under Nr. 61, 62 og 63, men jeg kan ikke modtage denne Forklaring. Den ærede Minister siger, at disse Forslag ikke have Andet end en formel Betydning, saaledes at det, om de ogsaa blive vedtagne, bli. er staaende ved det Gamle, idet de kun have Betydning med Hensyn til at vedligeholde en vis Kanslighed med Hensyn til Regnskabsvæsenet. Det maa være en fuldstændig Misforstaaelse. Finantsloven forpligter i de senere Aar Ministeren til at dække Universitetets Understud af Universitetets Kapitalformue. Ministeren forlanger nu, at disse Dækninger kun skulle være Laan, og Flertallet foreslaar at sige Nei dertil, det foreslaar at blive ved de sidste Finantsloves Væbende, og det foreslaar i Genhold til Motivering i Betænkningen, at dette Gældsforhold skal ophøre, som det nu staa, hvorimod Universitetet skal dække de af Ministeren optagne Laan, som iøvrigt ikke fremtræde i Statsregnskabet, saaledes at det Rentebeløb, der staa under Nr. 61, vil svare til Universitetsfondens Midler. Det er altsaa af reel Betydning og ikke af rent formel. — Det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (Brig) var virkelig saa venlig imod Ordføreren i hans Udtalelser om de lærde Skolers Undervisningsforhold at finde et Gran af Sandhed, men iøvrigt fremsat i en saadan Almindelighed, at det i sig selv var urigtigt. Det er en mild Dom i Forhold til adskillige Domme, som det ærede Medlem har fremsat; men det turde være, at det ærede Medlem er noget paa Bidsfor med Hensyn til sin Betragtning af dette Forhold. Det er muligt, at der er Mange, som ere ligesaa fagkyndige, og som forene ligesaa gode pædagogiske Indsigter med Specialkundskaber i disse Forhold som det ærede Medlem, der have en ganske anden Mening om Betydningen af den Forandring, der fra tidligere Tid — ikke siden 1871, men længere tilbage — er foregaaet med de lærde Skoler derved, at man strengt har gennemført den nye Fagfordeling paa selve Skolerne, at man derefter, som jeg nævnte, ogsaa har gennemført et

Slags Fagfordeling med Hensyn til Døvertilsynet ved Censuren, og at man endvidere har skærpet Fordringerne og fremkaldt en Undervisningstilstand, der anspænder og overanstrenger ikke alene de middelmaadigt begavede, men ogsaa de velbegavede Elever. Man udfætter dem derved for den Fare at tabe deres Ungdomsfriskhed og Livlighed under det Studium, man i en lang Aarrække anviser dem, og de slappes for deres Ungdom og tidlige Manddomstid, i hvilken de, forsaavidt de have gode Anlæg, skulde udvikle sig i fortrinlig Grad i en eller anden Retning. Jeg nævnte, at dette Anlæg af de lærde Skoler med den antydede Fare for mange Elevers Bedkommende: mulig er en af Grundene til, at man nu vil træffe mange Middelmaadigheder, men ikke faae saadanne Mænd frem paa de forskjellige Omraader, som tidligere have hædret vort lille Lands Navn ud over dets Grændser. Jeg lader i alt Fald denne Betragtning staa over for det ærede Medlems. Der er Mangfoldige i Landet, som have ligesaa gode Kundskaber i disse Forhold som det ærede Medlem, der give min Betragtning Medhold. Det ærede Medlem tager fejl, naar han ikke antager, at Finantsudvalget er fuldt berettiget til at henvende Opmærksomheden paa Forhold af den Natur, naar det forhandler om Budgettet for det lærde Skolevæsen. — Det interesserer mig at høre, at vi ere naaede saavidt ved Bedømmelsen af Realskolevæsenet, at de ærede Medlemmer fra Varde (Kruse), fra Nykjøbing paa Fjeller (Clausen) og for Københavns 2den Valgkreds (Brig) samt den ærede Minister i det Væsentlige synes at være enige i forskellige Spørgsmaal. Det har tidligere ikke været tilfældet, og der er altsaa Fremgang. — Med Hensyn til Folkehøjskolerne interesserer det mig at høre, at disse Skolers Forstandere ere traadte over paa det samme Standpunkt, som det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds i Forening med Ministeren indtager; medens man tidligere havde sluttet sig til deres Betragtning, som stode imod det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds. Man ser, at denne Foranstaltning med en bestemt Tilsynsmand allerede har baaert Frugt. Jeg skal ikke ret længe opholde mig ved dette Spørgsmaal om en Tilsynsmand, da jeg antager, at vi komme tilbage dertil ved 3die Behandling. Jeg maa fremdeles fastholde, at der ingen Sammenligning kan gives med Hensyn til de Skoler, som ifølge deres hele Virksomhed ikke have Andet med Offentligheden at gøre end at modtage det lille Beløb, man bevilger dem, og alle de andre Undervisningsanstalter, der have særlige Hørv at udføre, fordi de have særlige Rettigheder. Naar man siger, at Skolerne, naar de ville modtage offentlig Understøttelse, ogsaa skulde underkaste sig de Regler, Ministeren foreskriver som Betingelse derfor, vil jeg gjøre opmærksom paa, at den Myndighed, der bevilger Beløbet, ogsaa har Ret til at fastsætte